

ChristenUnie

Sint Annen

Winneweer

Lellens

Ten Post

Thesinge

Ten Boer

Wittewierum

Garmerwolde

Woltersum

Met hart voor heel **Ten Boer**

Verkiezingsprogramma 2014-2018

www.methartvoorheeltenboer.nl

 Geef geloof een stem

Voorwoord van de lijsttrekker

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie Ten Boer voor de periode 2014-2018. Deze verkiezingen vinden plaats op D.V. 19 maart 2014.

Het thema van het verkiezingsprogramma is net als de vorige keer 'met hart voor heel Ten Boer'. God heeft ons lief (Joh. 3:16), in deze liefde heeft hij zijn zoon Jezus Christus voor ons gegeven. God liet zijn hart spreken. In navolging van Hem, willen ook wij ons hart laten spreken. Ook in het gemeentebestuur. In het landelijk gekozen thema van ChristenUnie 'Geef geloof een stem' komt dit ook terug. We zijn christenen en willen dat uitdragen. Daarbij heeft ChristenUnie oog voor alle dorpen in de gemeente. U vindt dat terug in dit verkiezingsprogramma.

Dit programma is geschreven in een periode waarin herindeling en het overdragen van taken aan de gemeente belangrijke thema's zijn. Participatiesamenleving heet een nieuw begrip, maar de ChristenUnie geeft al veel langer aan dat het meedoen van alle mensen belangrijk is. Iedereen heeft een plek gekregen en als dat nodig is moeten inwoners worden ondersteund om mee te kunnen doen.

De inwoners van de gemeente dragen mede verantwoordelijkheid, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor de buurt, voor de gemeente en in de eigen leefomgeving. Zij kennen hun eigen leefomgeving als geen ander. Zij moeten daarin serieus worden genomen. Korte lijnen tussen burgers en de gemeentelijke overheid zijn van groot belang. Zij moeten kunnen terugvallen op de overheid wanneer de eigen kracht en het netwerk niet voldoende zijn, voor ondersteuning (laagdrempelige zorg) of voor specialistische zorg als dat nodig is.

Het verkiezingsprogramma is aan de hand van de vier meest actuele onderwerpen vorm gegeven. Dit betekent niet dat er over andere zaken niets te zeggen valt, maar wij willen u graag een beknopt en leesbaar programma voorleggen. Van veel thema's weet u ook hoe de ChristenUnie daarin staat. We hebben daarom niet alles in een verkiezingsprogramma willen beschrijven. Wij nodigen u echter van harte uit ook over andere thema's met de ChristenUnie in gesprek te gaan.

Wij hopen dat wij op 19 maart op uw stem mogen rekenen.

Peter Rebergen
Lijsttrekker ChristenUnie Ten Boer

Inhoudsopgave

<i>Naam</i>	<i>Paginanummer</i>
Voorwoord van de lijsttrekker	2
Inhoudsopgave	3
Meer taken voor de gemeente	4
Leefbaarheid	6
Een zelfstandig Ten Boer: gemeentelijke herindeling?	8
Duurzaamheid	9
<i>Bijlagen:</i>	
Colofon	10
Kandidatenlijst	11
Missie, uniefundering en unieverklaring	12

Meer taken voor de gemeente

Het rijk wil drie decentralisaties doorvoeren binnen het sociaal domein. Het gaat hierbij om taken en verantwoordelijkheden op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en participatie. Dit betekent dat de gemeente daarin meer taken krijgt en de regie gaat voeren. Hierna wordt ingegaan op de genoemde gebieden waarin de decentralisaties plaatsvinden. Een aantal speerpunten gelden voor de decentralisaties op alle gebieden.

De Deel heeft nu een belangrijke taak in de opvoedingsondersteuning van ouders en andere opvoeders, in het ondersteunen van mensen op grond van de wet maatschappelijke ondersteuning (wmo) en van mensen met financiële problemen, bijvoorbeeld als het inkomen weg valt. De Deel omvat dus het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), het zorgloket en het loket van de sociale dienst. De dorpscoaches werken vanuit De Deel. De functie van De Deel moet worden uitgebreid, zodat laagdrempelige ondersteuning nog meer vanuit De Deel plaats vindt.

ChristenUnie pleit voor keuzevrijheid in met name de jeugdzorg en begeleiding, zodat mensen de hulp of zorg kunnen kiezen die bij hen past. Hiervoor is het nodig dat keuzemogelijkheden worden geboden. Wanneer je als christen hulp of zorg nodig hebt, wil je graag dat die aansluit bij jouw overtuiging, zoals dit ook geldt voor mensen met een andere overtuiging. Door keuzevrijheid kan, uit de aanwezige keuzemogelijkheden, worden gekozen voor hulp die daarbij aansluit.

De ChristenUnie wil:

- laagdrempelige ondersteuning nog meer vanuit De Deel laten plaatsvinden;
- Keuzevrijheid en keuzemogelijkheden in met name de jeugdzorg en begeleiding.
- Werken aan zichtbaarheid en bekendheid De Deel/CJG.

Jeugdzorg is één van de drie gebieden waarop de gemeente meer taken krijgt. De jeugdzorg en de jeugd-GGZ zijn omvangrijke taken. Door de gemeente hiervoor verantwoordelijk te maken, samen met de jeugdgezondheidszorg en het preventief jeugdbeleid, wil het rijk de verkokerde manier van werken aanpakken. De regie op de jeugdzorg ligt in één hand. De toegang naar jeugdzorg en de laagdrempelige ondersteuning worden erg belangrijk. De Deel moet de toegang worden tot jeugdzorg en laagdrempelige ondersteuning moet zoveel mogelijk vanuit De Deel worden gegeven. Ouders hebben van God de belangrijke taak van het opvoeden gekregen, maar zij moeten daarin niet alleen staan. Mensen die om hen heen staan hebben de opdracht gekregen de ouders bij te staan. Dat is niet altijd voldoende. Daarom vindt ChristenUnie dat laagdrempelige hulp dichtbij georganiseerd moet zijn. Zwaardere ondersteuning moet in een groter verband worden vormgegeven en bij voorkeur worden ondergebracht bij een andere organisatie.

De ChristenUnie wil:

- toegang tot jeugdzorg dichtbij organiseren, in De Deel (het CJG);
- Zwaardere ondersteuning gezamenlijk met andere gemeenten en organisaties vormgeven.
- Gebruik maken van kennis en ondersteuning die er nu al is op het gebied van jeugdzorg.

De overheveling van taken uit de AWBZ betekent dat de gemeente een nog grotere taak krijgt in het ondersteunen van mensen die in de omstandigheden verkeren dat zij ondersteuning nodig hebben. Ouderen moeten door de gemeente worden ondersteund om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Bijvoorbeeld de begeleiding van mensen met een psychiatrische ziekte en zorgen voor dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking worden taken die de gemeente moet gaan uitvoeren (nu valt dit onder de AWBZ). Deze zorg wordt onderdeel van de wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en wordt dus vanuit De Deel geregistreerd. Maar er mogen door deze overgang geen mensen tussen wal en schip vallen. De gemeente moet er zijn voor inwoners voor wie dit dreigt te gebeuren, zoals mensen met een verstandelijk beperking. Belangrijk daarbij is dat de persoonlijke situatie binnen alle leefgebieden van de cliënt in kaart worden gebracht. Er moet gezocht worden naar de samenhang van moeilijkheden waarmee mensen te maken hebben. De cliënt moet zo veel mogelijk wordt versterkt in wat hij zelf kan en daarbij wordt ondersteund door zijn naaste omgeving (familie, vrienden, burens en kennissen) in bijvoorbeeld zelfverzorging, huishouden of vervoer. Hierbij is het nodig aandacht te hebben voor de individualisering die in de samenleving heeft plaats gevonden en moet naar manieren worden gezocht mensen te stimuleren naar elkaar om te zien en elkaar te helpen. Voor christenen is dit ook een opdracht vanuit de bijbel.

De zorg terugbrengen bij de mensen is geen vanzelfsprekend en automatisch proces. De gemeente moet hiermee actief aan de slag, in samenwerking met organisaties, kerken en instellingen. Het oplossend vermogen en de veerkracht van mensen is groter wanneer zij worden gesteund door gezinnen, families, vriendenkringen, buurten, kerken en andere sociale gemeenschappen. Maatschappelijke initiatieven worden nog steeds in veel gevallen genomen door mensen vanuit kerken en verenigingen. Het is goed als maatschappelijke hulpverleners in hun werk steeds ruimte geven aan het oplossend vermogen van burgers, sociale verbanden en ondernemers. Een voorbeeld van een samenwerking van professionals met burgers is het werk van Stichting Present. Vrijwilligers worden verbonden aan problemen waarin beroepskrachten zijn vastgelopen, bijvoorbeeld zorgmijders. Burgers nemen zelf deel aan de bestrijding van het persoonlijk of maatschappelijk probleem. Alleen waar dat nodig is worden individuele voorzieningen ingezet.

De ChristenUnie wil:

- Toegang tot ondersteuning dichtbij behouden, ook voor nieuwe taken (De Deel)
- Ouderen die dat nodig hebben ondersteunen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen;
- Integrale benadering (in beeld brengen van alle leefgebieden) van inwoners die ondersteuning aanvragen;
- Focus op ondersteuning van wat cliënt zelf kan, of zijn naaste omgeving kan oppakken; Hiervoor samenwerking zoeken met organisaties, kerken en instellingen.
- Individuele voorzieningen bereikbaar houden voor inwoners die dat nodig hebben.

Eén regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Dat is de aanleiding voor de Participatiewet. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het benutten van de arbeidscapaciteit van mensen die nu nog uitkeringen hebben op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) of de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Dit wordt samengevoegd tot één wet. De nadruk komt nog meer te liggen op wat iemand wél kan verdienen. Dit wordt eventueel aangevuld met een uitkering. Hiervoor is het belangrijk dat deze mensen worden ondersteund door iemand die zij gemakkelijk kunnen bereiken en die hen en hun situatie kent. ChristenUnie vindt dat dit vanuit De Deel moet plaatsvinden.

Daarnaast moet het streven zijn iedereen te laten participeren (meedoen) in welke vorm dan ook. God heeft iedereen een plaats gegeven in deze samenleving, ieder met zijn eigen gaven, talenten en mogelijkheden. Wanneer dat nodig is, moeten zij worden ondersteund bij het inzetten en ontwikkelen daarvan. De lokale ondernemers, maar ook een vrijwilligersvacaturebank (zie volgend hoofdstuk) zijn hierbij van groot belang.

De ChristenUnie wil:

- Ondersteuning van mensen die een beroep doen op de participatiewet dichtbij laten plaatsvinden (via De Deel);
- Voldoende en doelmatige instrumenten om mensen bij reguliere werkgevers te plaatsen
- Afspraken maken met lokale ondernemers en organisaties over werkstages, vrijwilligerswerk en arbeidsplaatsen voor de doelgroep van de participatiewet.
- Regionale samenwerking in het bestrijden van werkloosheid.

Leefbaarheid

Veiligheid en leefbaarheid zijn voorwaarden voor een bloeiende samenleving.

Maar die leefbaarheid is niet vanzelfsprekend. Door de economische crisis staan voorzieningen als sportaccommodaties, dorpshuizen en winkels onder druk.

Voorzieningen sluiten kan op financiële gronden soms een goede oplossing lijken, maar je moet er rekening mee houden dat er op langere termijn meer schade aangericht kan worden dan noodzakelijk is, en in betere tijden alles weer opnieuw moet worden opgebouwd.

Als het aan de ChristenUnie ligt, behoudt elk dorp zijn eigen dorpshuis. Wij vinden het belang van een dorpshuis zeer groot omdat dat vaak de spil is van het dorp. De uitkomsten van de pilots van De Verzoamelstee kunnen dit versterken. Wanneer de uitkomsten ook voor andere dorpen van belang kunnen zijn, moeten projecten ook in andere dorpen worden uitgevoerd. Per 2014 gaan de activiteiten in Thesinge verder onder de naam Noaberstee.

Ook de druk bij de kleine ondernemer is al jaren groot. Overal om ons heen zien we winkels sluiten. Die druk wordt nog groter nu de gemeente toestemming mag verlenen voor een zondagsopenstelling. Als het aan de ChristenUnie ligt houden we alle winkels op zondag gesloten in verband met de rustdag die de zondag is. De zondag als rustdag is een gave van God. Mens en samenleving zijn gebaat bij gemeenschappelijke rustmomenten. De gemeente dient altijd op zoek te zijn naar een balans tussen welvaart en welzijn.

De ChristenUnie staat voor een veilige gemeente waar de kinderen veilig naar school kunnen en waar de kinderen de ruimte hebben om te spelen. Waar de ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen. Waar de ouderen van hun oude dag kunnen genieten en de zorg die ze nodig hebben kunnen krijgen. Ten Boer heeft door de invoering van de Deel een goed zorgloket.

Door teruglopende leerlingenaantallen staan in de kleine dorpen de scholen onder druk. ChristenUnie ondersteunt het behoud van bijzonder onderwijs in de gemeente. Bij eventuele samenwerking van scholen dienen voorwaarden gecreëerd te worden waardoor de identiteit van het bijzonder deel van de school behouden blijft.

Steeds opnieuw blijkt dat als mensen het dorp van “zichzelf” beschouwen, zij veel meer bij hun eigen dorp betrokken zijn. Door de bezuinigingen die de gemeente al een aantal jaren aan het doorvoeren is, blijft het onderhoud van (bijvoorbeeld) het groen achter. De ChristenUnie ziet de buurtverenigingen als oplossing. Zij kunnen er voor zorgen dat de mensen samen het groen onderhouden in hun deel van het dorp. Zo kunnen inwoners bijdragen aan het eigen woongenot, door de gemeente gefaciliteerd en ondersteund.

In het vorige verkiezingsprogramma heeft de ChristenUnie al aandacht gevraagd voor de vrijwilligersvacaturebank. Het college van burgemeester en wethouders heeft recent aangegeven deze weer nieuw leven te willen blazen. ChristenUnie vindt de vrijwilligersvacaturebank een belangrijk hulpmiddel. Ook als je geen betaald werk doet, is het belangrijk dat je mee kan doen en je niet in een sociaal isolement raakt. De gemeente moet de mensen die het betreft daarom de mogelijkheid geven vrijwilligerswerk te doen.

Door middel van vrijwilligerswerk kunnen inwoners, of zij nu betaald werk verrichten of niet, iets voor de samenleving betekenen.

De ChristenUnie wil:

- de dorpshuizen open houden
- buurtverenigingen aan de slag met groenonderhoud in hun buurt
- stimulering van vrijwilligerswerk onder alle inwoners van de gemeente
- winkelsluiting op zondag handhaven

Een zelfstandig Ten Boer: gemeentelijke herindeling?

De herindeling in de provincie Groningen is momenteel een belangrijk thema. De gemeente Ten Boer heeft sinds 2007 een prima werkend samenwerkingsmodel met Groningen. De ChristenUnie wil deze samenwerking voortzetten. Een herindeling heeft voor de inwoners van de Gemeente Ten Boer bij voortzetting van dit samenwerkingsmodel volgens de ChristenUnie geen toegevoegde waarde. Daarnaast is er momenteel door de kleine omvang van de gemeente een kleine afstand tussen inwoners en gemeentebestuur, hierdoor weet het gemeentebestuur wat er leeft onder de inwoners in de gemeente.

Ten Boer is een aantrekkelijke woongemeente, met ruimte en natuur naast de deur, maar ook op geringe afstand van de stad Groningen. ChristenUnie wil blijvende aandacht voor promotie van Ten Boer en zoeken naar andere mogelijkheden om dit te doen.

Gezien de schuldpositie van de gemeente is een herindeling op dit moment ook niet aan de orde. Afspraak is dat bij een herindeling gemeenten zogenaamd 'schoon' over gaan. Ten Boer heeft hulp van rijk en provincie nodig om de schuldpositie te boven te komen. Dit is een langdurig, maar noodzakelijk proces.

Toch is het mogelijk dat de gemeente Ten Boer in de toekomst wel voor een herindeling komt te staan. In dat geval wil ChristenUnie dat aan de belangrijkste hiervoor beschreven punten wordt vastgehouden.

De ChristenUnie wil:

- voortzetting van het samenwerkingsmodel Groningen
- Ten Boer blijven promoten als aantrekkelijke woongemeente.
- wanneer het toch tot een herindeling komt in de toekomst de volgende voorwaarden stellen en waar mogelijk dorpen betrekken:
 - Behoud van het plattelandskarakter van onze gemeente
 - Behoud van de kwaliteit en bereikbaarheid van de dienstverlening
 - Behoud van de aanwezige voorzieningen, bepalend voor de leefbaarheid
 - Zorg dichtbij de burger georganiseerd

Duurzaamheid

Wij hebben de schepping van God gekregen om die te bebouwen en te bewaren. Dat scheidt een grote verantwoordelijkheid. Duurzame ontwikkeling en een krachtig milieubeleid moeten daarom ook in financieel mindere tijden stevig en structureel op de bestuurlijke agenda blijven. Wij vinden dat er een helder duurzaamheidsbeleid moet komen, omgezet in concrete doelstellingen en acties. Duurzaamheid vraagt inspanning en creativiteit van alle inwoners. De ChristenUnie wil daarom via de website van de millenniumwerkgroep (werkgroep duurzaam Ten Boer) inwoners oproepen creatieve ideeën te plaatsen aangaande duurzaamheid.

De ChristenUnie wil:

- verantwoorde duurzame keuzes bij mobiliteit, bereikbaarheid en ruimtelijke ordening
- vasthouden aan en uitbreiden van Ten Boer als millenniumgemeente
- dat de gemeente een voorbeeldfunctie blijft vervullen in het maatschappelijk verantwoord ondernemen door producten in te kopen volgens de principes van eerlijke handel. Daarmee voldoet de gemeente aan de landelijke richtlijn voor duurzaam inkopen en investeert zij in duurzaam ondernemerschap in ontwikkelingslanden.
- stimuleren van initiatieven van inwoners, bedrijven en organisaties om eerlijke handel te bevorderen en samen met hen te zorgen dat onze gemeente de titel Fairtrade Gemeente blijvend verdient.
- het ondersteunen en stimuleren van initiatieven voor vermindering van het energieverbruik
- Geven van goede voorlichting (op scholen) over milieu en verontreiniging.
- Dat de gemeente meewerkt aan het voorbereiden van:
 - Alternatieve energie en milieusparende maatregelen (zonne-energie, duurzaam bouwen, reductie Co2)
 - Stimuleren van de decentrale energieopwekking door een duurzame energiecoöperatie op te richten. Deze organisatie bestaat uit inwoners, bedrijven en instellingen uit de gemeente (faciliterend).

Gezien de recente aardbevingen als gevolg van de gasboringen in de regio heeft Staats-toezicht op de Mijnen de minister geadviseerd de gasboringen met 40 procent te verlagen. De Groninger bodembeweging ondersteunt dit advies. De steeds zwaarder wordende bevingen veroorzaken diverse zichtbare en onzichtbare schades. Dit betekent veiligheid voorop, schades volledig vergoeden en een fonds oprichten voor het gebied waarmee we op alle mogelijke manieren aantrekkelijk kunnen blijven voor wonen, werken, investeren en recreëren. Uit onderzoek is gebleken dat wanneer de gaswinning wordt verminderd, de zwaarte van de bevingen zal afnemen.

De ChristenUnie wil:

- Gasproductie uit het Groningse gasveld zo snel mogelijk enzoveel als mogelijk en als realistisch is terugdringen. Conform het advies van Staatstoezicht op de Mijnen.
- Aandacht voor de imagoschade en kijken naar de waardedaling van de woningen, en de consequenties daarvan.
- Dat de toegezegde gelden worden besteed waarvoor het bestemd is.

Colofon

Websites

www.methartvoorheeltenboer.nl
tenboer.christenunie.nl
www.christenunie.nl
www.tenboer.nl

Contact

Fractie: fractie@tenboer.christenunie.nl
Bestuur: info@tenboer.christenunie.nl
Twitter: [@cutenboer](https://twitter.com/cutenboer)

Lidmaatschap

www.christenunie.nl
info@tenboer.christenunie.nl

Ten Boer, januari 2014

Kandidatenlijst

1. De heer Peter Rebergen, Ten Boer
2. De heer Piet Haanstra, Ten Boer
3. Mevrouw Jacqueline Spijksma, Ten Boer
4. De heer Teije Penninga, Ten Post
5. De heer Allard Swart, Ten Boer
6. De heer Henk Kooistra, Lellens
7. De heer Talo Tamminga, Ten Post

Missie

De ChristenUnie ziet het als haar missie te streven naar een samenleving die meer en meer functioneert naar Gods wil. Om dit doel te bereiken streeft zij ernaar op elk politiek niveau zo krachtig mogelijk vertegenwoordigd te zijn. De ChristenUnie fundeert haar opvattingen over de politieke vraagstukken op het woord van God.

De Bijbel is echter geen politiek handboek voor het oplossen van problemen in deze tijd, maar we leren er Gods liefde voor mensen en deze wereld kennen. De tien leefregels die God aan Zijn volk gaf zijn goed voor alle mensen. De ChristenUnie wil dit praktisch vormgeven. Zo vertaalt de ChristenUnie geloof in politiek. Daarom wil zij opkomen voor de kwetsbaren in de samenleving en voor de bescherming van het leven.

Uniefundering

De ChristenUnie erkent Gods heerschappij over het staatkundig leven, dat de overheid door God is gegeven en in zijn dienst staat en dat christenen de verantwoordelijkheid hebben actief te zijn in de samenleving. Zij fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel, het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God, die door de Drie Formulieren van Eenheid wordt nagesproken en die ook voor het staatkundig leven wijsheid bevat.

Unieverklaring

Wij, leden van de ChristenUnie, hebben ons verenigd om vanuit ons christelijk geloof invloed uit te oefenen op het bestuur van ons land en in de samenleving. Gelovig luisterend naar het Woord van God en met een open oog voor de werkelijkheid zoeken wij naar zijn wil. We laten ons daarbij aansporen door Gods opdracht om Hem lief te hebben en ook onze medemensen. We willen dat de overheid de geestelijke en politieke vrijheden waarborgt, opdat God naar zijn Woord gediend kan worden.

Van die vrijheden willen we gebruikmaken om onze christelijke overtuiging in de politiek en in de maatschappij uit te dragen. Wij zijn ervan overtuigd dat de God die wij belijden en willen dienen, ook door de overheid en in de samenleving gehoorzaamd en geëerd behoort te worden. Een overheid die Gods geboden in praktijk brengt, dient het welzijn van de samenleving. God heeft alles volmaakt geschapen. De wereld is echter aangetast door de ongehoorzaamheid van de mens. Daarom heeft de samenleving gezag nodig, dat het kwaad indamt en tegengaat.

Vanuit onze overtuiging komen wij op voor het recht van allen die deel uitmaken van onze samenleving en ook streven wij naar gerechtigheid in internationale betrekkingen. Deze overtuiging plaatst de actuele politiek in het perspectief van Jezus Christus, wie alle macht is gegeven in hemel en op aarde. Door Hem is er uitzicht op een leven over de grenzen van de huidige wereld heen. Vanuit dit vertrouwen zoeken wij gedreven naar de steun van allen die met ons deze politiek willen steunen en bevorderen. We doen dit alles in het besef dat we afhankelijk zijn van God en bidden om de leiding van de Heilige Geest.